

Rapport Udvikling af Islev Bibliotek

**Rapport udarbejdet af John Nørskov Hansen
Centralbiblioteket, August 2009**

1. Formål og proces

Rødovre Biblioteks ledelse har igangsat et arbejde med fokus på at udvikle Islev Bibliotek. Opgaven er varetaget af en projektgruppe bestående af alle medarbejdere, der p.t. har tilknytning til Islev filial: Kirsten Wagner, Anne Kathrine Friis, Laila Djurtoft samt Lone Terpgård-Jensen, Karsten Thomsen og Birgit Andersen, repræsenterende ledelse og hovedbibliotek.

John Nørskov Hansen, Centralbiblioteket har været tilknyttet som konsulent.

Der er gennemført 3 halvdagsmøder og 1 heldagsmøde i Islev suppleret med inspirations-besøg i Løjtegård filialen (Tårnby) samt Biblioteket i Jemtlandsgade (København). Desuden har der været afholdt et midtvejsstatusmøde mellem konsulent og ledelse.

Formålet med gruppens arbejde med Det ny Islev Bibliotek kan beskrives i en række "delformål"

- At der udarbejdes en rapport med analyse, ideer og handlingsforslag, der kan give biblioteksledelse, administration og den politiske niveau indsigt og et fornuftigt beslutningsgrundlag for videre handlinger

- At brugerne er i centrum for udvikling af Det ny Islev

- At der med forslaget skabes lokal opbakning om Det ny Islev

- At der sættes en intern udviklingsproces i gang

- At Det ny Islev både er sig selv og en del af helheden (Rødovre Bibliotekerne)

- At deltagerne i arbejdet udvikler nye kompetencer

I Processen er der således lagt vægt på inddragelse, at alle meninger er i spil, at der er fokus på udviklingspotentialer, og at der er et resultat i form af konkrete forslag til Det ny Islev.

Den interne udviklingsproces er således godt i gang, og deltagerne har i høj grad arbejdet sammen om processen – uden derfor nødvendigvis altid at være enige.

I rapporten beskrives de temaer projektgruppen har behandlet og gruppens forslag til prioriteringer og handlinger på de enkelte områder.

2. Dataindsamling

En del af processen har været at skabe overblik over de data, der er tilgængelige om Islev og Islev bibliotek.

Følgende er anvendt:

Kommuneplan for Rødovre Kommune heri bl.a. Rødovre Kommune – Rammeområder 2006 -2018 med beskrivelse af bykvarterer, boligområder m.v. (se bilag)

Kommuneplan for Rødovre Kommune: Boligtyper Islev (se bilag)

Husstandsindkomster:

<http://www.geojournalistik.dk/files/3/Activator/index.html>

Segmentering på 32 arketyper:

<http://www.conzoom.eu/map>

Udlån og besøgstal Islev Bibliotek fordelt time for time i forhold til åbningstiden (se bilag)

Arbejdsbeskrivelser

Grundplan over Islev Bibliotek

Materialeindkøb – Økonomi

Bemandingsoversigt

Undersøgelse af materialernes cirkulation i Islev

3. Brugerne

Kort om borgerne og bebyggelsen i Islev området.

Islev deles af mange store trafikårer. De store motorveje skaber deres begrænsninger – men Slotsherrensvej skærer decideret Islev over i to geografiske halvdele.

Groft sagt er det villaejernes børn der går på Islev Skole, mens Tinderhøj tager imod børnene fra rækkehusene og lejlighedskomplekserne.

Ser man på karakteren af bebyggelsen i Islev er en stor del villaer og rækkehuse. De almene boligselskaber der findes er i området ligger tæt på biblioteket ved Slotsherrensvej nemlig Torbenhuse og Slotsherrens Have. Der ligger endvidere almene boligselskaber i området syd for Slotsherrensvej. Herudover er der flere kolonihaveområdet. Den største ligger ud mod Nordre Ringvej.

Generelt kan man sige om villa og rækkehusområderne, at der er sket et generationsskifte, således at der er mange unge familier – typisk med 2 børn. Der er dog også stadig pensionister tilbage i ejerboligerne.

Tæt på Islev ligger Herlev Hospital, hvor en del borgere fra Islev har deres arbejdsplads. Skiftende arbejdstider er hverdagen for disse borgere. Hertil kommer, at en stor del af borgere er håndværkere – hvoraf mange har en del transporttid i dagligdagen. Nyligt offentliggjorte tal viser, at ca. 1300 af de kommunale medarbejdere bor i Rødovre Kommune. En del af disse bor typisk i området syd for Slotsherrensvej.

Ser man på etniciteten er Islev området primært etniske danskere – dog er der en del somaliske familier i bebyggelsen ud mod Rødovrevej.

I Islev Biblioteks nærområdet findes en række institutioner f.eks. Børnehuset Slotsherrens Have, Musikskole, Troldhøjen og Tinderhøj skole og legestue. I Islev på den modsatte side af motor Ring 3 i forhold til Islev Bibliotek ligger Islev Skole, Vuggestuen Sommerfuglen og Børnehaven Tjørneparken, hvor der er etableret børnehavebibliotek.

Brugerne af Islev Bibliotek

Oversigt over brugere der i dag indkøbes materialer til

- Avis/tidsskrift/bladlæsere
- Børnefamilier med børn fortrinsvis op til 10-11 år
- Den voksne bruger
- Netbrugere
- Unge
- Borgere der kommer for at afhente bestilt materiale
- Institutioner (Vuggestuer, Børnehaver, Dagplejere)
- SFo'er (depoter)
- Læsekredse, Foreninger /beboerforeninger (benytter lokalerne men ofte ikke det øvrige bibliotekstilbud)
- Deltagere i Arrangementer, Kulturpakker, kulturaktiviteter

Med baggrund i data, lokalbefolkningens sammensætning, og viden om den faktiske brug i dag anbefales det, at skal Det ny Islev primært yde service til følgende borgere:

Brugerne af Islev Bibliotek fremover

Det er vigtigt, at Islev Bibliotek er de lokale borgeres bibliotek – de borgere, der søger nærheden og den lokale forankring. Der bør i højere grad fokuseres på disse grupper i forhold til åbningstid, materialer, arrangementer, betjening og benyttelse af rum og faciliteter.

De primære målgrupper i det ny Islev Bibliotek vil være

- Børn og Børnefamilier (op til 11år)
- Daginstitutioner (vuggestue og børnehave) og dagpleje; SFO; Skoler
- Avis- og magasinlæsere
- Den skønlitterære voksenlæser
- Afhenteren (af de reserverede materialer)
- Brugere af husets rum herunder "salen"

De unge, og den voksne faglitterære læser forventes først og fremmest at benytte Hovedbiblioteket, men kan reservere alt materiale i Islev. Særlige målgrupper f.eks. lydbogslånere betjenes med depoter fra Hovedbiblioteket. Primært i Tinderhøjområdet med også i højere grad end nu det øvrige Islev område.

4. Åbningstider/tilgængelighed

Med udgangspunkt i prioriteringen af brugergrupper (anbefaling 1), og det nuværende besøgs- og udlån stal fordelt time for time over ugen, hvor "belastningen" pr. udlånstime fremgår (se bilag), har projektgruppen drøftet bl.a.

Hvornår skal brugerne kunne benytte Islev Filial?

Hvilket forventninger ar de forskellige brugergrupper til åbningstid og tilgængelighed?

En Åbningstid der kan huskes – evt. afstemning med Hovedbiblioteket?

Tilpasning af åbningstiden med udgangspunkt i den nuværende ramme til de aktuelle brugergrupper.

De nuværende åbningstider er (28 timer)

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag
12-19	12-19	LUKKET	12-19	12-16	10-13

De primære målgrupper (se pkt.3) skal fremover imødekommes med åbningstider, der dækker behovet for f.eks. morgenåbning og åbning onsdag. Det gælder f.eks. daginstitutioner og skoler, der skal have mulighed for at besøge biblioteket, når det passer i deres arbejdsrytme. De anbefalede åbningstider giver desuden kontinuerlighed for borgerne, der ved at biblioteket har åbent hver dag undtagen søndag.

Flere af møderne blev afholdt om onsdagen, hvor Islev er lukket. Her observeredes adskillige borgere, der gik forgæves til den lukkede dør.

Samtidig viser besøgstillene, at åbningstiden fra 18 -19 er den mindst besøgte. Frem for at lægge resurserne i bemanning af aftentimerne anbefales at anvende dem til at tilgodese en ugentlig morgenåbning og en udvidelse af lørdagsåbningen med en time til kl.14.00.

Endvidere anbefales at holde åbent onsdag. Åbningstiden onsdag er en udvidelse af den nuværende ramme. Og vil kræve en personalesammensætning, der kan håndtere denne udvidelse.

Model A med onsdagsåbent anbefales. Alternativt kan model B tages i anvendelse, hvor morgenåbning og udvidelse af lørdagen er tilgodeset men ikke åbent onsdag

Model A (32 timer)

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag
12-18	12-18	10-16	12-18	12-16	10-14

Model B (28 timer)

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag
12-18	10 -18	LUKKET	12-18	12-16	10-14

5. Indretning

Islev Bibliotek er i sin grundform et meget attraktivt rum, der er bygget til bibliotek og til kulturaktiviteter. Men der er behov for en nyindretning, der sætter fokus på og tilgodeser de primære brugere (se pkt.3), og i langt højere grad udnytter rummets kvaliteter.

Børn, Børnefamilier og daginstitutioner tilgodeses gennem skabelse af åbnet og attraktivt rum:

Væg til børnebiblioteket ud mod udlånsområdet og "Loungeareal" åbnes, og rummet (kontor) i forlængelse af børnebiblioteket inddrages. Der etableres en spiseplads til daginstitutioner, dagplejemødre m.v., således at børn har mulighed for at spise deres medbragte mad i forbindelse med biblioteksbesøg.

Det nuværende voksenområdet gøres ligeledes attraktivt og indbydende for Islevs borgere:

Alle kompaktreoler fra voksenområdet erstattes af nyt fleksibelt inventar der skaber overskuelighed og gennemskuelighed i rummer. Der arbejdes med Zoner med f.eks. PC-område, Krimizone, Fantasyzone, og der etableres en afskærmning til salen.

Betjeningsbordet flyttes fra den nuværende placering loungen, og placeres i "overgangen" mellem det kompaktløse voksenbibliotek og den nye åbning til børnebiblioteket. Det giver en mere naturlig placering i hele det nye rum, og frigør bordet fra det nuværende avislæsningsområdet.

Loungeområde i det nuværende avis- og magasinområde (tidsskrifter, blade) fastholdes og forbedres ved evt. at supplere det nuværende møblement, opgradere bestanden og evt. placere mediezone (DVD, PC-spil m.v.) i dette område.

Mini-café (automater) med mulighed for kaffe, te, kakao og kildevand etableres i loungeområdet.

Selvbetjeningsområdet bevares (og der er direkte kontakt fra det nye betjeningsbord) hvor det er.

Der skal efterfølgende udarbejdes en specifik indretningsplan ligesom kabling og teknik i øvrigt undersøges. Kommunens arkitekt er allerede inddraget i arbejdet.

Desuden skal der udarbejdes en økonomisk kalkule på nyindretningen.

6. Materialer

I forhold til de prioriterede brugergrupper (se pkt. 3), skal der fortrinsvis sættes på indkøb af følgende materialer

- Pegebøger, billedbøger, begynder- og letlæsningsbøger, den gode populære skønlitteratur for børn til ca. 11 år.
- Faglitteratur til børn, hvis det har karakter af "oplevelse/ Lystlæsning" – dinosaurer, hvaler osv.
- Den gode og populære skønlitteratur for voksne. Krimier og særlige genrer som f.eks. fantasy.
- Den gode og populære faglitteratur inden for særlige eftertragtede områder f.eks. Mad, rejser, børn og opdragelse og Livsstilsbøger.
- Den moderne tegneserie – graphic novels

- De nye populære materialer (jvf. hyldekoefficienterne) f.eks. DVD og PC-spil har høj prioritet.
- De digitale tilbud (netlydbog, netmusik, licenser) skal synliggøres og anvendes i højere grad.
- Depoter på udvalgte områder.

Ungebøger, faglitteratur og mere speciel skønlitteratur fravælges, men kan som alt andet materiale bestilles i Islev.

Den nuværende materialebestand tilpasses den nye profil og en systematisk kassation med udgangspunkt i materialernes faktiske anvendelse (hyldekoefficienter) af den nuværende materialebestand er påbegyndt.

Desuden arbejdes med "korttidslån" på populære materialer, så der sker en hurtigere cirkulation af denne type materiale (disse materialer kan desuden ikke reserveres).

Materialer, som Islev ikke selv har, kan bestilles fra Hovedbiblioteket eller andre biblioteker og afhentes i Islev.

Den ny materialeprofil skabes som udgangspunkt inden for den nuværende økonomiske ramme i Islev Bibliotek. Det kan kræve en omfordeling mellem børne- og voksenkontoen, og det kan ligeledes tænkes at Islev får et samlet beløb til indkøb af materialer, hvor de selv fordeler i forhold til materialeudbud, efterspørgsel og målgrupper. Dette skal afklares endeligt efterfølgende

7. Kulturprofilen

Kulturaktiviteterne og det kulturelle liv på Islev biblioteket er medvirkende til at skabe sammenhold og sammenhæng i lokal området – biblioteket er det lokale samlingssted.

Kulturprofilen i Islev Bibliotek har således to væsentlige hovedspor – borgernes egne kulturaktiviteter organiseret gennem f.eks. oplysningsforbund og foreninger samt bibliotekets kulturarrangementer, der er supplerer og tilfører en kulturel merværdi til lokalområdet.

Selvaktiviteterne hvor oplysningsforbund, læseklubber, musikundervisning og andre gruppe anvender bibliotekets rum skal understøttes yderligere gennem dialog og samarbejde. Den nuværende anvendelse af rummet til dette formål kan yderligere opprioriteres, og aktivitet bør fremgå af aktivitets-tallene for Islev Bibliotek (besøgstallet). Det er dog væsentligt fortsat at fastholde, at lokalerne skal kunne anvendes af foreninger m.v. i princippet hele døgnet, så løsningen skal være enkel og brugervenlig.

Islevs egen kulturprofil har fire hovedpunkter set i forhold til brugergrupperne

- Børnene og børnefamilier (teater, film, workshop mv.)
- De voksne kernebrugere (foredrag, forfatterbesøg mv.)
- Daginstitutioner, skoler mv.(film, foredrag, besøg)
- Kulturpolitiske arrangementer (lokale som nationale emner)

Kulturprofilen indtænkes i nyindretningen og aktiviteterne holdes i øvrigt inden for den nuværende økonomiske ramme.

8. Synlighed

Projektgruppen har løbende drøftet Islev Biblioteks synlighed i forhold til lokalområdets brugere. Kender man ikke biblioteket i forvejen eller får det anbefalet, kan det være endog meget vanskeligt umiddelbart at se, at der ligger et bibliotek i Trekanten, før man kommer helt hen til bygningen.

Derfor anbefales en mere synlig skiltning af biblioteket f.eks. på facader ud mod Slotsherrensvej. Kommunens arkitekt er orienteret og inddraget i dette arbejde.

Desuden mener projektgruppen, at udeområderne omkring Islev Bibliotek er helt oplagte til attraktive legeplads og bevægelsesarealer for børn og andre borgere i lokalområdet. Det vil gøre det til en ekstra oplevelse at besøge biblioteket..

Arbejdsgruppen "Kunst i byens rum" har udpeget udeområdet omkring Islev Bibliotek som Pilotprojekt.

9. Personale

Med baggrund i brugerprofilen, kulturprofilen, materialeprofilen og åbningstiderne anbefales følgende:

- At der tilknyttes en fast kerne af personale til Islev for at sikre den lokale forankring og det lokale engagement
- At personalet har lyst og evner til arbejde i et bydelsbibliotek med mange brugergrupper og forskellige aktiviteter
- At der bliver mulighed for opsøgende arbejde og dialog med lokalområdet
- At personalet får en tilknytning til og faglig sparring med kolleger på hovedbiblioteket ved at have f.eks. en ugentlig arbejdsdag på hovedbiblioteket
- At den faste kerne af personale i "normalskemaet" (uden ferie/sygdom/kurser) kan passe hele åbningstiden mandag til fredag inklusive de 3 vagter i model A til kl. 18
- At det faste personale indgår i Rødovres generelle lørdagsturnus der pt. er hver 4. lørdag, hvilket betyder at der skal dækning fra Hovedbiblioteket til nogle af lørdagene i Islev.
- At det rigtige personale tilknyttes Islev, også til opgaver af mere administrativ karakter.

På den baggrund anbefales at der tilknyttes følgende timer til Islev :

55 -57 bibliotekar timer (2 faste medarbejdere med f.eks. 30 og 25-27 timer i Islev)

7 kontortimer (3 -4 timer 2 gange ugentligt midt på ugen)

Det skal understreges, at det er en absolut nødvendighed, at medarbejderne i Islev er dedikerede til livet i en filial, hvor arbejde og samarbejde med borgerne i lokalområdet, dialogen med institutioner og foreninger og involvering i mange forskellige daglige opgaver og på mange niveauer, er i højsædet. Det sker allerede i dag - bibliotekets deltagelse i SSP indsatsen er et godt eksempel - men der stilles endnu større krav til både at varetage biblioteket og til at involvere sig i lokalområdets liv.

Der skal efterfølgende arbejdes yderligere med den profil og de kompetencer medarbejderne skal have.